č. j. 4 Azs 24/2003-68

ČESKÁ REPUBLIKA

R O Z S U D E K
J M É N E M R E P U B L I K Y

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Petra Průchy ve věci žalobkyně: **L. P.**, zast. advokátkou JUDr. Ing. Zlatuší Němečkovou, Šustova 1930, 149 00 Praha 4, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, Praha 7, o kasační stížnosti proti rozhodnutí Městského soudu v Praze, č. j. 8 Az 72/2003, ze dne 27. 5. 2003,

t a k t o :

I. Kasační stížnost se **z a m í t á.**

II. Žádnému z účastníků se **n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Zástupci stěžovatele, JUDr. Ing. Zlatuši Němečkové, se **p ř i z n á v á** odměna za zastupování od státu ve výši 2 150 Kč, která jí bude vyplacena Nejvyšším správním soudem do patnácti dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného Ministerstva vnitra č. j. OAM–289/AŘ-2002, ze dne 19. 3. 2002, nebyl žalobkyni udělen azyl pro nesplnění podmínek uvedených v § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), neboť v průběhu správního řízení bylo objasněno, že důvodem žádosti o udělení azylu žalobkyni je její tíživá ekonomická situace na Ukrajině a její neshody s manželem. Zároveň žalovaný ve výroku rozhodnutí konstatoval, že u žalobkyně nezjistil existenci překážek vycestování. ve smyslu § 91 zákona o azylu.

Proti rozhodnutí Ministerstva vnitra podala žalobkyně dne 17. 5. 2002 žalobu, kde namítala, že napadené rozhodnutí je nezákonné, neboť správní orgán rozhodl na základě nedostatečného zjištění skutkového stavu věci, čímž došlo k porušení ustanovení zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Namítala, že správní orgán posoudil věc po právní stránce nesprávně a porušil ust. § 3 odst. 4, § 32 odst. 1 a § 46 správního řádu, neboť řádně nezjistil skutkový stav věci, a proto i věc nesprávně právně posoudil podle zákona o azylu. Důkazy, které si správní orgán opatřil byly neúplné, došlo opětovně k porušení ust. § 32 odst. 1 a dále § 34 odst. 1 správního řádu, neboť správní orgán nemohl správně usuzovat na skutkové a právní otázky, které pro své rozhodnutí potřebuje zodpovědět. Současně žalobkyně uvedla, že ve své domovině není schopna finančně zajistit své děti a spokojený chod své rodiny, její povinností je také podporovat své rodiče, kteří již nejsou schopni vzhledem k věku manuálně pracovat.

O žalobě rozhodl Městský soud v Praze rozsudkem ze 27. 5. 2003, č. j. 8 Az 72/2003 tak, že žalobu jako nedůvodnou zamítl. V odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že podle jeho názoru není námitka poukazující na neúplně zjištěný skutkový stav věci důvodná, neboť žalobkyně v průběhu správního řízení neuvedla konkrétní okolnosti, které by dle jejího názoru měly být zjišťovány, nenavrhla žádné důkazy, jejichž provedení by se domáhala na podporu svých tvrzení. Žádné konkrétní okolnosti netvrdila ostatně ani v podané žalobě.

Proti tomuto rozsudku Městského soudu v Praze podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost. Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas. Rozsudek byl žalobkyni doručen dne 10. 6. 2003 (zjištěno z doručenky založené v soudním spise), kasační stížnost byla podána dne 24. 6. 2003 prostřednictvím právního zástupce. Stěžovatelka je zastoupena advokátem.

Jako důvody kasační stížnosti v meritu věci stěžovatelka uplatňuje důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), a dále ještě namítá nesprávnost stanovené výše odměny zástupce žalobkyně.

Stěžovatelka především uvádí, že není pravdou, jak se uvádí v rozsudku Městského soudu v Praze, že by měla možnost žalovanému vše řádně doložit, žalovaný se jejími údaji a informacemi zabýval velmi povrchně. Podkladem pro rozhodnutí byly neúplné údaje, které si sám žalovaný v neprospěch žadatelky někdy i doplnil. Stěžovatelka neumí dobře česky, čímž byly její možnosti vyjádření se správnímu orgánu také omezeny. Ona sama považuje nedostatečné finanční zajištění, tedy stav nouze na Ukrajině za natolik závažný zásah do všech svobod člověka, že další žití zde je pro ni a pro její rodinu nemožné. Žalobkyně neměla nikde u soudu na Ukrajině dovolání. Stěžovatelka byla ve své zemi diskriminována, kdy policie, místo aby řešila jednání jejího manžela s kriminálními sklony, byla nečinná a stěžovatelku tímto poškodila. Stěžovatelka pak pravdivě uvedla, že jí na Ukrajině hrozí vězení, neboť opustila stát, domáhala se azylu v ČR, dle jejích dosavadních zjištění se proti ní konstruují na Ukrajině různá obvinění, že např. pomlouvala režim na Ukrajině, když v rámci azylového řízení uváděla jako důvod stav nouze, ve kterém se ona a její rodina před odchodem z Ukrajiny nacházela. Stěžovatelka má za to, že si městský soud neopatřil všechny důkazy, které jsou pro posouzení věci směrodatné, a proto nemohl o věci komplexně, správně a kvalifikovaně rozhodnout. Stěžovatelka sama tuto možnost nemá, když je jako o udělení azylu ve svých možnostech značně omezena. Rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR ze

dne 19. 3. 2003 pod č. OAM-289/AŘ-2002 mělo být dle názoru stěžovatelky již Městským soudem v Praze zrušeno, neboť je nezákonné.

Dále stěžovatelka namítá, že odměna advokáta je stanovena nesprávně, měl být určena podle vyhlášky č. 484/2000 Sb., a měla činit celkem 3650 Kč.

Z výše uvedených důvodů má stěžovatelka za to, že by rozhodnutí č. j. 8 Az 72/2003 Městského soudu v Praze, ze dne 27. 5. 2003 mělo být z důvodu podle § 103 písm. a) s. ř. s. zrušeno.

Žalovaný podal ke kasační stížnosti vyjádření, ve kterém se ztotožňuje s napadeným rozsudkem soudu, popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu ve všech částech výroku, tak i rozsudek Městského soudu v Praze, byly vydány v souladu s právními předpisy. Správní orgán pouze doplňuje, že stěžovatelka pobývá na území České republiky již od roku 1998 a o azyl v České republice požádala již jednou v roce 2000, toto řízení bylo zastaveno. Kasační stížnost považuje žalovaný za účelově podanou a bezdůvodnou, proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud v Brně kasační stížnost zamítl.

Nejvyšší správní soud napadené soudní rozhodnutí přezkoumal v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatelka uplatnila ve své kasační stížnosti a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Vzhledem k tomu, že stěžovatelka uvádí jako právní důvod kasační stížnosti § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., je třeba se nejprve vyjádřit k dopadu tohoto ustanovení.

K tomuto ustanovení Nejvyšší správní soud konstatuje, že význam nesprávného právního posouzení věci spočívá v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní předpis, nebo je aplikován správný právní předpis, který je však nesprávně vyložen.

Taková pochybení Nejvyšší správní soud v napadeném rozhodnutí Městského soudu v Praze při rozhodování o azylu neshledal. Městský soud se zabýval těmito otázkami a neshledal, že by žalovaný na zjištěný skutkový stav aplikoval nesprávný právní předpis, nebo že by aplikovaný správný předpis nesprávně vyložil.

K námitce žalobkyně, o nedostatečném zjištění skutkového stavu věci, uvedené již v žalobě, městský soud v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že žalobkyně v návrhu na zahájení řízení o udělení azylu uvedla jako důvody své žádosti o azyl, že na Ukrajině nemohla uživit svou rodinu a proto odjela za prací do jiné země. Sama žalobkyně tedy uváděla jako důvody své žádosti nejprve důvody ekonomické. Při pohovoru dne 13. 7. 2001 tyto důvody zopakovala s tím, že je rozšířila o uvedení potíží se svým manželem, kdy se obrátila v této záležitosti na polici, ta jí však nepomohla, a také proto chtěla legalizovat svůj pobyt v České republice. Pokud nebyla žalobkyně spokojena s postupem policie, na kterou se v domovském státě obrátila, měla se obrátit na nadřízené orgány, což neučinila. Dále soud poznamenal, že neshledal důvodnou ani námitku žalobkyně, že při návratu na Ukrajinu jí hrozí trest, neboť by se tamní úřady mohly dozvědět to, co uváděla o zemi původu v azylovém řízení. správního orgánu dbát na ochranu osobních údajů žadatele o azyl vyplývá přímo ze zákona o azylu a ze správního spisu plyne, že žalobkyně byla správním orgánem v tomto směru poučena.

Pokud stěžovatelka nyní ve své kasační stížnosti uvádí, že žalovaný se zabýval jejími údaji a informacemi velmi povrchně a že podkladem pro rozhodnutí žalovaného byly neúplné údaje, Nejvyšší správní soud naopak z obsahu spisu dovozuje, že jak žalovaný, tak městský soud, zohlednily celý obsah podkladů, a učinily tak úplně a objektivně. Poznámka stěžovatelky, že neumí dobře česky, čímž byly její možnosti vyjádření se správnímu orgánu také omezeny se s ohledem na znění spisu, z něhož vyplývá, že již údaje ze žádosti o azyl ze dne 3. 7. 2001 byly překládány tlumočníkem a stejně tak i pohovor ze dne 13. 7. 2001 byl na žádost žalobkyně veden v ruském jazyce za účasti kvalifikovaného tlumočníka ruského jazyka, se Nejvyššímu správnímu soudu jeví jako účelová.

Z obsahu spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že v písemné žádosti ze dne 3. 7. 2001 stěžovatelka uváděla, že na Ukrajině pracovala jako učitelka hudby, ale plat byl tak nízký, že nemohla uživit svou rodinu. Taky se stalo, že rok nedostala výplatu, proto se rozhodla odjet za prací do jiné země. Chtěla by v České republice pracovat, v domovské vlasti zůstali příbuzní, ke kterým má závazky. Současně poznamenala (dle tlumočnického překladu), že uvedla všechny důvody, pro které o azyl žádá.

Z Protokolu o pohovoru k důvodům návrhu na zahájení řízení o udělení azylu na území České republiky, konaném dne 13. 7. 2001, potom vyplývá, že stěžovatelka pracovala v hudební škole, škola upadala, pravidelné vyplácení mezd přestalo. První manžel nepracoval, pil, vyhodili ho z práce, druhý manžel jí rozkrádal domácnost. Měla i vážné zdravotní problémy, o krádežích svého druhého manžela informovala policii, ta jí však řekla, že se věcí nemůže zabývat. Odešla ze školy, šla pracovat na tržnici, obchod se nedařil, život na Ukrajině neměl smysl. Rozhodla se odjet do České republiky za prací. V České republice začala pracovat, je schopna uživit rodinu. O azyl bezprostředně po příjezdu do České republiky nepožádala, protože o této možnosti nevěděla, zjistila to až v září 2000. Za problémy s ukrajinskými státními orgány označila „jen to“, že podala oznámení na policii a bylo to zbytečné, nikdo jí nepomohl. O azyl tedy žádala, jelikož na Ukrajině měla problémy s manželem, policie jí nepomohla, nemohla se v zemi uživit a chce legalizovat pobyt v České republice. K otázce, zda se něčeho obává ve své vlasti uvedla, že neví co ji tam čeká, mohou jí sebrat peníze a potom by již nebyla schopna se vrátit. Bojí se toho, že když se vrátí, bude považována za zrádce, obává se, že budou kvůli ní postiženy také děti. Na výslovnou otázku, zda to, co při daném pohovoru uvedla jsou všechny důvody jejího návrhu, odpověděla že ano.

Ze správního spisu dále vyplývá, že správní orgán prvního stupně se při svém rozhodování dále opíral i o Zprávu o dodržování lidských práv na Ukrajině za rok 2000 Ministerstva zahraničních věcí USA z února 2001, a o informaci Ministerstva zahraničních věcí České republiky, ze dne 18. 4. 2000, č. j. 114167/200-LP.

Z obsahu spisu jakož i z obsáhlých odůvodnění rozhodnutí správních orgánů prvního stupně i druhého stupně, stejně jako z obsáhlého odůvodnění rozsudku Městského soudu v Praze, je podle zjištění a názoru zřejmé, že se příslušné orgány údaji a informacemi stěžovatelky nezabývaly povrchně a stejně tak, že podkladem pro rozhodnutí žalovaného nebyly neúplné údaje. Naopak Nejvyšší správní soud shledal, že jak rozhodnutí žalovaného, tak rozsudek Městského soudu v Praze ve věci azylu, vycházely ze všech dostupných podkladů, posoudily všechny důkazy, a to jak jednotlivě, tak v jejich vzájemné souvislosti, a po jejich provedeném hodnocení došly k závěru, s nímž se po posouzení věci Nejvyšší správní soud také ztotožňuje.

Proto žalovaný správní orgán i soud prvního stupně postupovaly správně, když důvody uplatňované stěžovatelkou neshledaly jako důvody k udělení azylu a podle toho rozhodly.

Stěžovatelka však ve své kasační stížnosti ještě poukazuje na to, že v rozsudku Městského soudu v Praze byla nesprávně stanovena odměna zástupkyně, když byla stanovena podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., v platném znění, zatímco podle jejího názoru měla být stanovena podle vyhlášky č. 484/2000 Sb., v platném znění, a tak jí namísto přiznané částky 2150 Kč, měla být přiznána částka 3650 Kč.

K tomu Nejvyšší správní soud poznamenává, že stěžovatelka vychází z nesprávného výkladu použitelnosti předmětných úprav. Nejvyšší správní soud, shodně s Městským soudem v Praze, je toho názoru, že postup podle vyhlášky č. 484/2000 Sb., v platném znění, přichází v úvahu ve správním soudnictví (u věcí napadlých od 1. 1. 2001 do 31. 12. 2002) jen pro případ odměny zástupce/zástupkyně v režimu tzv. náhrady nákladů řízení. V posuzované věci však o náhradu nákladů řízení nejde, neboť advokátka byla stěžovatelce ustanovena soudem.

V případě předmětného ustanovení zástupkyně přichází v úvahu úhrada hotových výdajů a odměny za zastupování, kterou platí v takovém případě stát, a pro stanovení její výše je třeba postupovat podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., v platném znění.

Za tohoto stavu věci Nejvyšší správní soud i v případě tohoto výroku Městského soudu zastává názor, že odměna za zastupování byla stanovena v souladu s právními předpisy.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Protože žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žádnému z účastníků se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

Vzhledem k tomu, že zástupkyně stěžovatelky byla stěžovatelce ustanovena, přiznal Nejvyšší správní soud podle § 35 odst. 7 a § 60 odst. 1 v návaznosti na § 120 s. ř. s. ustanovené zástupkyni stěžovatelky za zastupování v řízení o kasační stížnosti odměnu od státu, a to v celkové částce 2150 Kč, sestávající z odměny dle vyhl.177/1996 Sb. za dva úkony právní služby (á 1000 Kč) a ze dvou režijních paušálů (á 75 Kč).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí nejsou přípustné opravné prostředky

V Brně dne 28. 11. 2003

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu